

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXIII. Idem asseritur ex illis verbis Matthæi 19. Sunt eunuchi, qui se castrauerunt, [et]c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

ceret; Quomodo potest ignis calefacere, cum non sit ignis? Verissima igitur est sententia Patrum, & Theologorum rectissime colligi ex interrogatione beatæ Virginis perpetuæ continentiæ.

CAPVT XXIII.

Idem asseritur ex illis verbis Matth. 19. Sunt Eunuchi, qui se castrauerunt, &c.

ALTERVM testimonium pro voto continentium. Matth. 19. vbi Dominus quosdam esse dicit eunuchos, qui se castrauerunt propter regnum celorum. Et addit cohortationem: *Qui potest capiat*. Ipsa enim Eunuchorum appellatio perspicue indicat votum; non enim est Eunuchus, qui solum continet, sed non potest non continere; Eunuchi autem, de quibus agitur, non coguntur continere ex vitio naturæ; nam ab eis eos Christus ipse seiunxit, neque coguntur lege aliquamini (nulla enim lex est prohibens nuptias absolute); id solum remanet, vt non possint ex lege particulari sponsum assumpra, id est, ex voto. Idem etiam colligitur ex illo verbo *Qui se castrauerunt*; nam si Dominus loqueretur de his, sine vilo voto cœlibes viuunt, diceret, qui se castrant quocumque die, non qui se castrauerunt; cum ergo dixerit, qui se castrauerunt, significat eos vnica actione voluntaria amputasse sibi omnem facultatem contrahendi nuptias. Et confirmatur explicatio hæc ex Patribus.

S. EPIPHANIVS hæres. 58. *Valesiorum: Quinam, inquit, fuerint, qui se castrauerunt propter regnum celorum, quam generos? Apostoli, ac monasticam vitam degentes, & deinceps Virgines? Et infra: Post ipsos vero, Apostolos, quot milia in modo solitariam vitam agentes, & à monasteriis, & Virgines conuentibus huius certaminis gloriam abstulerunt. Hæc ille. Quod affirmat, castrare seipsum propter regnum celorum id esse, quod Monachi & sacre Virgines faciunt, aperte significat, castrationem hanc non simplicem continentiam, sed continentiam Deo deuotam significare.*

S. HIERONYMVS in commentario huius loci: *Quis, inquit, consideret vires suas, Strum possit Virgines implere*

implere præcepta. Hæc ille. At quæ sunt præcepta virginalia, nisi obligatio non nubendi, quæ sine voto nulla est? Et lib. I. in Iovinianū dicit, eos castrare seipsos qui templum se Deo purissimum, & holocaustum acceptissimum offerunt; ubi quoque non solum cœlibatum, sed cœlibatum Deo deuotum & sacratum, castrationem vocat.

S. AVGVSTINVS libro de sancta virginitate, cap. 30. alludens ad hūc locum, ubi Dominus de castratione ista voluntaria ait: *Qui potest capere, capiat. Vos etiam, inquit, qui hoc nondum vovistis, qui potestis capere, capite.*

S. FVLGENTIVS libro de fide ad Petrum, cap. 3. *Quisquis, inquit, seipsum castraverit propter regnum cœlorū, & in corde suo continentiam Deo voverit, &c.* ubi illud (ET) ad explanationem pertinere, non dubium est.

SED occurrit Petrus Martyr in libro suo de cœlibatu & votis, ac docet, ex hoc loco non posse votum continentiae statui; nam Apostoli, quibus Dominus respondit per illam similitudinem Eunuchorū, tantum dixerunt: *Si ista est causa cum vxore, non expedit nubere;* non autem dixerunt, expedit vouere continentiam: quare Dominus si ad propositum respondere voluit, non de voto, sed de utilitate & incōmodis coniugij differere debuit, ergo per Eunuchos, qui se castrant propter regnum cœlorum, intelligit eos, quibus ex peculiari Dei dono expedit non nubere, vt expeditius Euangeliū prædicent. ADDIT etiam Martyr, nō oportere vim facere in metaphora Eunuchorum, sed in scopo præcipuo ipsius parabola; quemadmodū in parabola de villico iniquitatis, etsi ducatur similitudo ab eo, qui ex bonis alienis sibi fecit amicos: non tamen Christus intendit hoc docere, vt ex bonis alienis eleemosynas faciamus.

AT frustra laborat Petrus Martyr, vt verba Domini satis aperta & dilucida obscuret & peruertat; ac in multis errat. PRIMUM, quantum ad scopum horum verborum; nam etiam si Apostoli non loquerentur de voto, sed solum quærerent, an expediret nubere; Dominus tamen aliquid perfectius eis ostendit, & sic confirmavit non expedire nubere, vt etiam adderet, expedire, voto se obligare ad non nubendum, vt patet ex metaphora Eunuchorum & castrationis.

SECUNDO errat, cum ait, nō esse vim faciendam in verbis

bus

bus istis, quòd in parabolis non omnia ponantur ad significandum. Errat, inquam, nam licet in parabolis esse possint interdum quædam partes, quæ nihil significant, sed ponantur solum ad explendam narrationem; tamen in verbis Evangelij, de quibus agimus, nulla est parabola, sed solum duo metaphorica, nimirum nomen, Eunuchi, & nomen, castrationis; quæ verba nisi aptam similitudinem contineant, Christi oratio inepta redditur; non continent autem illa aptam similitudinẽ, nisi illi, qui dicuntur metaphoricè Eunuchi, habeant voluntariam necessitatem continendi, sicut Eunuchi propriè dicti habent naturalem continendi necessitatem.

TERTIO deinde errat Martyr, quia licet in parabolis possit aliqua pars nihil significare, tamen id, in quo parabola præcipuè consistit, non potest non significare, nulli inepissima sit parabola. Iam verò in verbis Evangelij, de quibus nunc agimus, si parabola esset, ea præcipuè in materia (Eunuchi & Castrationis) consisteret, ut patet, ac merito in his vocibus vis facienda esset.

Errat QUARTO, in exẽplo, quod affert de villico iniquitatis; nam non existimat aliquid significare, quòd villicus male ex alienis bonis sibi amicos fecerit, cum tamẽ in hoc merito parabola consistat; vult enim nos Dominus docere, quemadmodum ille villicus ex bonis Domini sui multa largiendo, sibi multos amicos comparavit; ita & nos ex bonis Domini nostri, id est, Dei, cuius sunt omnia quæ habemus, elemosynas faciẽdo multos amicos in cælo faciamus. Hoc solum interest, quòd ille peccabat bona Domini sui largiendo, quia contra eius voluntatem largiebatur, & idcirco dicitur villicus iniquitatis; nos autem non peccamus bona Domini nostri largiendo, quia hoc ipsum ei vehementer placet, ut bona sua liberaliter erogemus, cum nullum ipse ex hac largitione dispendium patiatur: & sanè vehementer accendit ad elemosynam faciendam ista cogitatio, quòd opera nostra res sint alienæ, id est, Dei, & tamen ex eiusmodi alienis rebus possimus nobis regnum cælorum comparare.

POSTREMO errat Petrus Martyr, quòd existimet, hic solum continentiam laudari, ut quis liber à cura uxoris & liberorum, facilius possit Evangelium prædicare; quem errorem

suprà refutauimus in disputatione de consiliis Euangelicis. Hic vnum duntaxat S. AVEVSTINI testimonium addā, libro de sancta virginitate, cap. 23. *Quid, inquit, veracius, quid lucidius dici potuit? Christus dicit, Veritas dicit, Virtus & Sapientia Dei dicit, eos, qui pio proposito ab uxore ducenda se continuerint, castrare se propter regnum cælorum: & contrā, humana Vanitas impia temeritate contendit, eos, qui hoc faciunt, presentem tantummodo necessitatem molestiarum conjugium deuitare: in regno cælorum amplius quidquam ceteris nihil habere.* Hæc ille.

CAPVT XXIV.

Idē asseritur ex verbis Apostoli 1. ad Tim. 5. Damnationem habent, quia primam fidem irritam fecerunt.

TERTIVS locus pro continentia voto habetur in epistola priore ad Timotheū, cap. 5. vbi hoc modo Apostolus loquitur: *Adolescentes & viduas deuita; cum enim luxuriata fuerint in Christo, nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt.* Quo loco per primam fidem nihil aliud intelligi potest, nisi continentia votum, vt omnes omnino veteres intellexerunt. Nam cum Apostolus dicat, eas primam fidem irritam facere, quæ nubere volunt, necessariò colligimus eum loqui de fide seruanda continentia, quæ per nuptias violatur.

Ista autem fides seruanda continentia, aut est fides data marito carnali, aut Christo sponso spirituali; non potest esse fides data carnali marito; illa enim tamdiu durat, quamdiu maritus viuit; mortuo autem viro, soluta est mulier, & cui vult nubere potest, vt Apostolus ait ad Rom. 7. & 1. Cor. 7. igitur sequitur, vt hoc loco fides, quæ per nuptias irrita fieri dicitur, sit fides data spirituali sponso Christo. Non potest autem hæc fides Christo data, esse simplex propositum, seu voluntas continendi sine promissione ac voto; tum, quia simplex propositum non habet relationem ad aliud, nec fides dici potest; vnde non irritatur fides, cum mutatur propositum; tum etiam, quia propositum sæpe licet sine vlla culpa

YVe

mutaret